

Interreg

Slovensko – Česko



Spolufinancovaný
Európskou úniou

FOND MALÝCH
PROJEKTOV

ER BBK
EUROREGIÓN BÍLÉ - BIELE KARPATY

Po stopách spoločnej histórie 20. storočia - Funkcionalizmus

Výhradnú zodpovednosť za obsah tejto publikácie nesú jej autori a nedá sa stotožniť s oficiálnym stanoviskom Európskej únie

FUNKCIONALIZMUS

STAVEBNÝ VÝVOJ KÚPEĽOV TRENČIANSKE TEPLICE

Machnáč

DOC. ING. ARCH. JANKA BETÁKOVÁ, PHD

2025

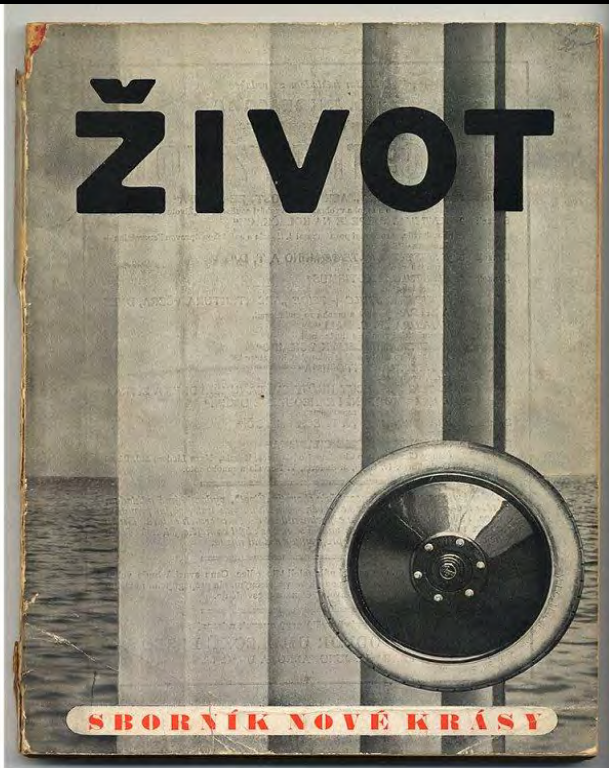
JAROSLAV KRAJČER

(27.7. 1895 Hundsheim, Rakúsko - 5.10. 1949, Londýn)



Fascinuje nielen výnimočným dielom, akým sú jeho dve najznámejšie stavby – liečebný dom Machnáč a československý pavilón svetovej výstavy v Paríži, ale aj bohémskou povahou a svojráznym životným štýlom

V roku 1922 sa Krejcar dostáva do prostredia Devětsilu. Od tejto ľavicovej avantgardnej skupiny, ktorej bol v dvadsiatych rokoch významnou súčasťou, sa však líši pôvodom, ako jediný vyrastal v chudobnej, takmer proletárskej rodine. Okrem Le Corbusierových, Teigeho a svojich textov, Seifertových a Nezvalových básni, dominujú súboru reprodukcie parníkov, lietadiel a mrakodrapov. Práve tie sa stali inšpiráciou pre jeho architektonické návrhy. Prvé významné dielo, palác Olympic z roku 1926, si získal obdiv aj už spomínaného Le Corbusiera a jeho bar bol obľúbeným miestom stretnutí členov Devětsilu.





Jaromír má v tom čase za sebou prvý rozvod a s exmanželkou Jiřinou a štvoročného syna Jaromíra. Hoci už žije s prekladateľkou Jarmilou Fastrovou, napriek tomu sa od Mileny počas celého večera ani nepohne. Svadbu majú 30. apríla 1927. Nastávajú sa na Spálenú 33 do bytu nad cukrovinkami Krejcarovej matky, kde každú sobotu hostia celú pražskú avantgardu. Milena a Jaromír tvoria bohémsky pár. Ich spoločný život je plný výstredných momentov. Milena mala v sebe, podobne ako Jaromír, istú vzburu proti konvenciám a ich uvoľnené spôsoby sa spoločným manželstvom ešte znásobili. Obaja sú trochu ľahkomyselní, ochotní robiť spontánne, neplánované rozhodnutia.



24. Milena Jesenská s dcerou Honzou v létě 1929

23. Jaromír Krejcar s malou Honzou v létě 1929

Napriek svojmu politickému presvedčeniu, peniazmi nešetril a radovánkam sa nevyhýbal, jeho argumentáciou bolo, že „prohnilý kapitalismus, je nutno bořiti jeho vlastními prostředky.“ Žil svoj život po svojom...Keď dostal výplatu, pozýval celú vináreň. Od kamarátky si spolu s Milenou požičali peniaze na domácnosť a minuli ich na dovolenku pri mori.

Architektonický kongres
v Londýne,
1946 - Krejcar v strede





MACHNÁČ



machinist



ОЗУС



NA PREDÁNÍ
FOR SALE

VYVLASTNÍ!



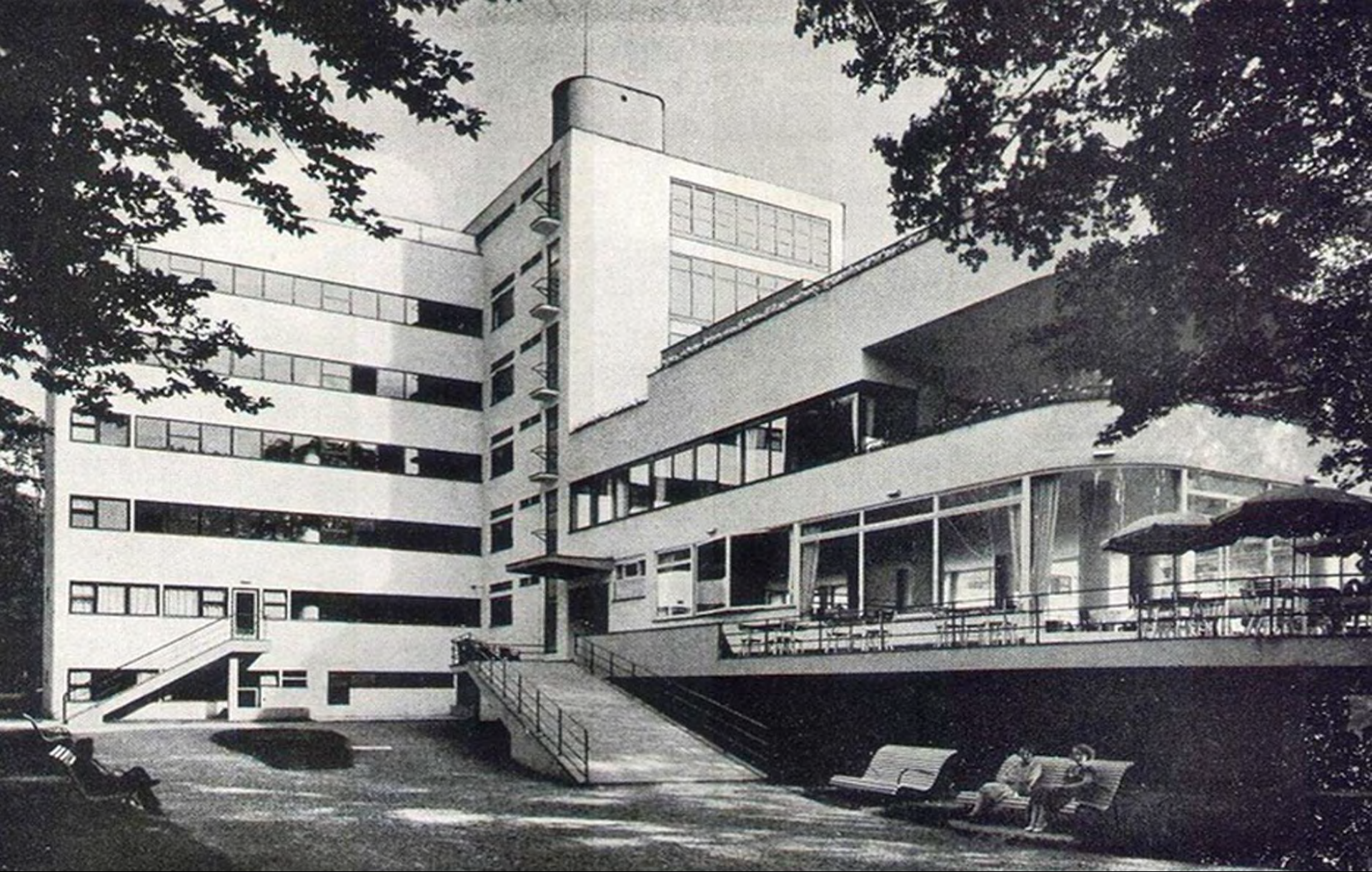
MACHNÁČ

NONOOR=0007



ROKAR





Nástup do liečebného domu Machnáč na dobovej fotografii
Foto: archív Spoločnosti Jaromíra Krejcara



Strešná terasa nad spoločenskou časťou Foto:
Zdroj: archív Spoločnosti Jaromíra Krejčara

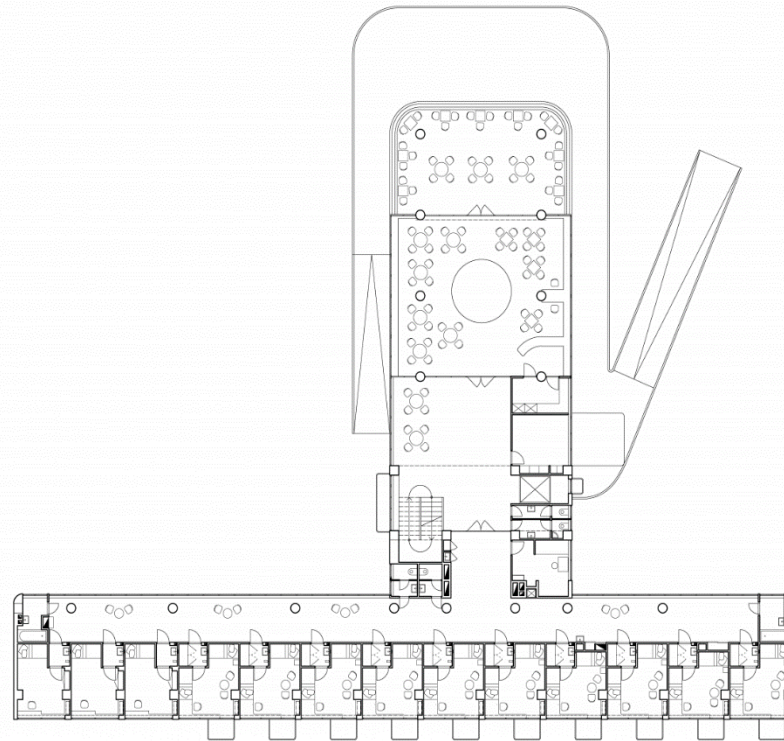


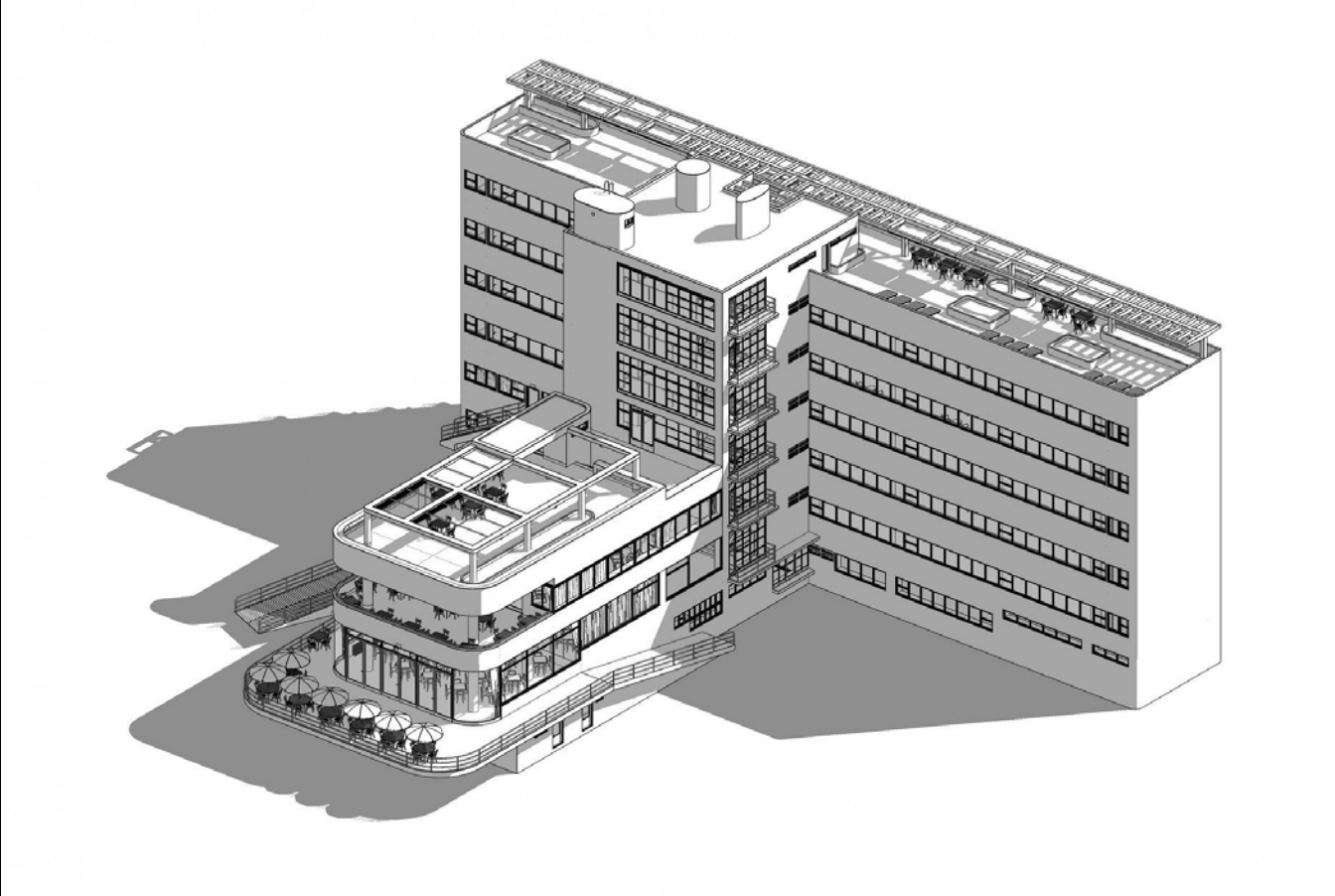


Strešná terasa nad lôžkovou časťou - vizualizácia prevedená do čiernobieleho spektra
Autor: ateliér ô



Nástup do liečebného domu Machnáč - vizualizáciaAutor:
ateliér ô







Sonda Foto: Peter Szalay



Izba vizualizácia: ateliér ô



Schodisko vizualizácia: ateliér ô



Salónik vizualizácia: ateliér ô



Terasa salónika Vizualizácia: ateliér ô



Strešná terasa nad spoločenskou časťou vizualizácia:
ateliér ô





Foto: Peter Kuzmin